

Vägledning för förlängning av doktorandanställning med anledning av Covid-19-pandemin

Inledning

Med sina tidsbegränsade anställningar är doktoranderna en grupp som särskilt riskerar att påverkas negativt av Covid-19-pandemins effekter. Högskolan kan därför behöva fatta beslut om åtgärder som rör dem på både kort och lång sikt. Ur det kortare perspektivet kan det röra sig om doktorander i slutskedet av sin utbildning och anställning, som på grund av pandemins effekter har blivit tvungna att skjuta upp sin disputation till efter anställningens slut. Sett ur ett längre perspektiv kan pandemin även komma att drabba doktorander i inledningsskedet av sin utbildning då de inte har kunnat komma igång med sitt avhandlingsarbete och sin utbildning enligt plan.

Nationellt regelverk vid förlängning av doktorandanställning

I högskoleförordningens (HF) 5 kap. 7 § regleras att den sammanlagda anställningstiden för en doktorand får vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under fyra år om det finns särskilda skäl. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

Arbetsgivarverket har nu även gjort bedömningen att det bör kunna vara möjligt att förlänga den sammanlagda anställningstiden om en doktorand inte har kunnat utföra de uppgifter som åvilar doktoranden på grund av omständigheter som kan kopplas till covid-19.

Grunder för förlängning

Hur och i vilken omfattning varje enskild doktorands projekt har drabbats av covid-19-pandemin varierar från fall till fall och det är därför inte rimligt för högskolan att besluta om en generell förlängning för samtliga doktorander. En generell förlängning kan dessutom vara till nackdel för de doktorander vars projekt tidsmässigt påverkas mer än vad den generella förlängningen ger. Detta förfarande skulle potentiellt även kunna leda till försämrade ekonomiska förutsättningar för forskningsmiljön i sin helhet, som exempelvis färre antal doktorander, postdoktorer och andra forskare, vilket i en förlängning kan komma att missgynna doktoranderna. Högskolan kommer istället att göra en bedömning i varje enskilt fall om en förlängning av doktorandanställningen ska göras.

Exempel på förlängningsgrundande situationer:

- Empiriska undersökningar i miljöer som under pandemin inte är tillgängliga eller i miljöer som i nuläget inte godkänner fältarbete, och som inte har kunnat ersättas med andra adekvata lösningar.

- Materialinsamlingsresor som ställs in.
- Svårt eller omöjligt att rekrytera och använda forskningspersoner.

Allmän oro som en följd av pandemin (som inte lett till sjukskrivning), utgör inte någon grund för förlängning.

Beslut om en eventuell förlängning med anledning av Covid-19-pandemin fattas av rektor¹ efter ansökan från doktorand (tillstyrkt av huvudhandledare) och efter att ansökan beretts i berörd styrgrupp. Ansökan bör göras när det är klarlagt att försening av avhandlingsarbetet de facto kommer att uppstå eller redan har uppstått. Att notera: att viss arbetstid gått förlorad innebär inte nödvändigtvis att avhandlingsarbetet i slutändan allvarligt försenats och att anställningen av detta skäl behöver förlängas.

Handläggning av inkomna ansökningar om förlängning av doktorandanställning med anledning av Covid-19-pandemin

Ansökan om förlängning av doktorandanställning med anledning av Covid-19-pandemin görs på särskild blankett som finns att ladda ner från medarbetarwebben.

Ärendegång:

- Blanketten fylls i av doktoranden.
- Blanketten tillstyrks av doktorandens huvudhandledare.
- Blanketten skickas till sekreteraren/ordföranden för styrgruppen för det forskarutbildningsområde som doktoranden tillhör. Denna ansvarar för att ansökan diarieförs och anmäler ärendet till nästkommande styrgruppsmöte.
- Ansökan bereds i berörd styrgrupp.
- Styrgruppen fattar beslut om en förlängning av doktorandanställningen ska rekommenderas rektor eller inte.
- Styrgruppens sekreterare/ordförande delger styrgruppens rekommendation till ansvarig HR-generalist vid institutionen (via protokollsutdrag eller dylikt).
- Ansvarig HR-generalist vid institutionen föredrar ärendet vid rektorsföredragning (oavsett om styrgruppen rekommenderar en förlängning eller inte).
- Rektor beslutar om en förlängning av doktorandanställningen ska göras eller inte, hur länge den ska förlängas och hur den ska finansieras. Underlag för beslutet utgörs av doktorandens ansökan och styrgruppens rekommendation.
- Doktoranden delges beslutet.
- Om rektor beviljar ansökan förlänger ansvarig HR-generalist anställningen enligt gängse ordning.

¹ I normalfall är det prefekt som fattar beslut om vilken ledighet som ger förlängning, se *Tillämpningsföreskrifter för doktorandanställning vid Södertörns högskola, dnr 1094/1.1.2/2017*

Dokumentation av förändringar och avvikelser i den individuella studieplanen

Även om en särskild ansökan för förlängning krävs ska alla förändringar och avvikelser från doktorandens studieplan med anledning av Covid-19-pandemin dokumenteras i doktorandens individuella studieplan.

Doktorandernas projekt bör i möjligaste mån planera om och anpassas till den rådande situationen. Kan vissa delar senareläggas eller tidigareläggas? Går det att genomföra andra typer av studier som inte påverkas av rådande situation? Även ändringar av detta slag ska dokumenteras i den individuella studieplanen.